

?leti?im ?ekilleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?leti?im ?ekilleri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23231>

Özet

İletişim Bekilleri Ölçeği, mevcut bir psikometrik aracın Türkçeye uyarlanması (adaptasyonu) yoluyla elde edilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle kişilerarası ilişkiler bağlamında, bireylerin kullandıkları **iletişim bekilleri** ve kalıpların değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışması, 2001 yılında B. Malkoç tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin temel bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Bu tez, iletişim kalıpları ile **evlilik uyumu** arasındaki ilişkinin incelenmesine odaklanmıştır. Ölçek, çiftler arasındaki etkileşim biçimlerinin anlaşılmasına ve olası ilişkisel sorunların belirlenmesine önemli katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

İletişim Bekilleri, **Evlilik Uyumu**, Ölçek Uyarlama, Kişilerarası İletişim, Psikolojik Ölçüm, İlişkisel Dinamikleri.

Yazarlar

B. Malkoç (Uyarlayan/Araştırmacı).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin ya da çiftlerin etkileşim süreçlerinde sergiledikleri tipik **iletişim bekilleri**ni sistematik olarak ölçmektir. Bu uyarlama çalışmasında özel olarak, evli bireylerin iletişim kalıplarının, genel evlilik doyumu ve uyum düzeyleri üzerindeki etkisini tespit etmek hedeflenmiştir. Ölçek, yapıcı, yıkıcı, kaçınmacı veya talepkâr gibi farklı iletişim boyutlarını kapsayarak, ilişkisel kalitesini yordayan önemli bir araç olarak konumlanmıştır.

Ölçek, klinik ve akademik araştırmalarda kullanılarak, iletişim becerileri eğitimleri veya çift terapisi müdahaleleri öncesinde ve sonrasında değişimlerin değerlendirilmesine olanak tanır.

Yapı

İletişim Bekilleri Ölçeği, bireylerin çatışma çözümü, duygusal ifade ve problem çözme süreçlerinde benimsediği davranışsal kalıpların ölçen bir **yapı** üzerine kurulmuştur. Uyarlaması yapılan orijinal ölçeğin kuramsal çerçevesi, genellikle iletişim teorileri ve ilişkisel dinamikleri alanındaki temel modellerden türemiştir. Bu ölçek, muhtemelen bireylerin kendilerini ifade etme biçimlerini, dinleme becerilerini ve eleştiriye verdikleri tepkileri ölçen alt boyutlara sahiptir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, bir ilişkinin sağlamlığı ve dayanıklılığına doğrudan etkileyen, tekrarlayan ve öngörülebilir etkileşim biçimlerini kapsamaktadır. Bu kalıplar, genellikle ilişkinin uzun vadeli başarısı veya başarısızlığı açısından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye uyarlanma sürecinde geçerlik çalışmaları yapılmaması zorunludur. Ancak, özet kaynakta bu çalışmalara dair doğrudan bir bilgiye rastlanmamıştır. Yüksek lisans tezi (Malkoç, 2001) içerisinde, çeviri geçerliliği, kapsam geçerliliği ve yapı geçerliliği (örneğin, bilinen gruplar geçerliliği veya diğer ölçütlerle korelasyon) çalışmaları detaylı olarak sunulması beklenmektedir. Özellikle yapı geçerliliğinin sağlanması, ölçeğin gerçekten **İletişim Bekilleri** yapısının ölçtüğünü kanıtlamak açısından önemlidir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik (Reliability) bilgisi belirtilmemiştir. Bir **uyarlama** çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve genellikle test-tekrar test güvenilirliğinin hesaplanması gerekmektedir. Malkoç'un tezinde, Türk örnekleminde uygulanan ölçeğin maddelerinin ne ölçüde tutarlı sonuçlar verdiğine dair istatistiksel verilerin mevcut olduğu varsayılmaktadır. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Bir ölçeğin uyarlanması sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının hedef dildeki örnekleme de korunup korunmadığı kontrol etmek amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) çalışmaları yapılmıştır. Malkoç (2001) tezinde, İletişim Bekilleri Ölçeği'nin Türk kültürüne özgü olası farklılıkların tespit etmek veya orijinal ölçekteki faktör yapısını doğrulamak için bu **psikometrik** yöntemi kullanması olmalıdır. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının geçerliliğini destekleyen temel kanıtları sunar.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak genellikle likert tipi derecelendirme formatında olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama Dili)

Popülasyon Grubu: Yetişkinler, özellikle evli bireyler veya romantik ilişkisi olan kişiler.

Yaş Grubu: Yetişkinlik dönemi (Genellikle 18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: Çalışma, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde tamamlandı için, örneklemin büyük olasılıkla Ankara'da yaşayan yetişkinlerden oluştuğu düşünülmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası ilişkiler, Çift Terapisi, **Psikometrik** Özellikler, ODTÜ, Yüksek Lisans **Tezi**, İletişim Kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir.

Bağımlı E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Malkoç, B. (2001) çalışması Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanmıştır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2001 (Uyarlama çalışması'nın tamamlanma yılı).

Şinler ve Ücret: Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için ticari bir ücret talep edilip edilmediği bilgisi açık değildir. Akademik kullanım için genellikle tezin referans gösterilmesi yeterlidir.

Kaynaklar

Malkoç, B. (2001). The relationship between communication patterns and marital adjustment (Master's thesis). Orta Doğu Technical University The Graduate School of Social Science, Ankara.

Bu yüksek lisans tezine ait YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: iletisim-sekilleri-olcegi-toad.pdf

İletişim Şekilleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM